

Kjetil Horn (f. 1966) er overlege i TIPS-teamet ved Sykehuset Østfold HF, Divisjon psykiatri. Han er veileder i kognitiv terapi.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Egil W. Martinsen (1950) er professor ved Det medisinske fakultet, Universitetet i Oslo. Han er overlege, leder av Avdeling for forskning og utvikling, Klinikk psykisk helse og avhengighet, Oslo universitetssykehus, og har vært leder av Norsk forening for kognitiv terapi.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Bjørn Ravneberg (f. 1960) er privatpraktiserende spesialist i psykiatri i Oslo. Han er godkjent psykoterapiveileder i kognitiv terapi, medlem av Psykoterapiutvalget og av styret i Norsk forening for kognitiv terapi.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Tone Madland Skeie (f. 1959) er overlege/psykiater ved Enhet for spiseforstyrrelser, Stavan-ger universitetssykehus. Hun er godkjent psykoterapiveileder i gruppepsykoterapi og kognitiv terapi og ansatt som psykoterapiveileder i kognitiv terapi (10 %-stilling) ved Psykiatrisk divisjon. Skeie er styremedlem i Norsk forening for kognitiv terapi.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Litteratur

1. Øvensen B, Selle MS. Psykoterapiveiledning i spesialistutdanningen. Tidsskr Nor Legeforen 2012; 132: 13.
2. Horn K. Psykodynamisk terapi og kognitiv terapi bør likestilles. Tidsskr Nor Legeforen 2012; 132: 1989–90.

Dopinganalyse på trygg grunn

I en kommentar i Tidsskriftet nr. 18/2011, med referanse til den såkalte Tysse-saken, deler Waaler og medarbeidere noen refleksjoner om dopingtesting generelt og om testingen i den spesifikke saken spesielt (1). Kappgjenger Erik Tysse ble dømt for brudd på bestemmelsene i World Anti-Doping Code og NIFs lov, fordi CERA (Continuous Erythropoietin Receptor Activator), et erythropoietinpreparat (EPO-preparat) ble identifisert i urinprøven hans. Det bør nevnes at forfatterne kommenterer saken etter avgjørelsen i NIFs domsutvalg. I ettertid har det vært en ankesak for Court of Arbitration for

Sport (CAS) i Lausanne, der dommen fra NIFs domsutvalg ble opprettholdt (2).

Når det gjelder den generelle beskrivelsen av en analysemetodes karakteristika som repeterbarhet, sensitivitet og spesifisitet, eller forklaringen på tilfeldige og systematiske feil samt prediksjonskraften, har ikke vi noe å tilføye. Dette fordi forfatterne forklarer disse begrepene, forståelig nok anvendt på medisinske problemer, svært godt. Problemet oppstår når man trekker uriktige konklusjoner om validiteten til en analytisk metode ved kun å støtte seg til protokollen til Domsutvalgets avgjørelse og avkrefte uttalelser fra den muntlige høringen.

Metodens validitet er ikke dokumentert gjennom en A- og B-analyse av en utøvers urinprøve, men er basert på en akkrediteringsprosedyre i hvert enkelt WADA-akkreditert laboratorium i henhold til internasjonale laboratoriestandarder. Dette kommer også til uttrykk i vurderingen av et kompetent og uavhengig dommerpanel i Court of Arbitration for Sport under punkt 8.15 (2). Vi er på trygg analytisk-toksikologisk og retstoksikologisk grunn når det gjelder adekvat validering av denne metoden og alle andre analysemetoder i dopinganalysen.

Forutsetningen for at et WADA-akkreditert laboratorium kan anvende en analytisk metode, er at den er godkjent av WADA og akkreditert i henhold til en internasjonal ISO/IEC-standard 17025: 2005. I tillegg utgir WADA et spesifikt teknisk dokument som skrives av fagfolk som har særlig erfaring med den gjeldende metoden. Dokumentet er resultatet av en inngående konsultasjonsprosess. De kriterier og krav som stilles for påvisning av rekombinant EPO og analoger er beskrevet der, sammen med relevante referanser (3).

Spesifisitet (selektivitet) er den viktigste valideringsparameteren for ikke å få falskt positive resultater. I perioden 2000–07, hvor CERA ennå ikke var på markedet, ble det ved WADA-laboratoriene i Roma, Paris og Oslo analysert mer enn 8 000 urinprøver med analysemetoden for EPO. Ingen av disse prøvene hadde en isoelektrisk EPO-profil som liknet en positiv prøve for CERA, og dette demonstrerer graden av spesifisitet for den valgte metoden.

Det er vår konklusjon at en korrekt analytisk og juridisk prosess er blitt fulgt i Tysse-saken før endelig dom ble avsagt av en uavhengig domstol.

Peter Hemmersbach

Norges laboratorium for dopinganalyse
Oslo universitetssykehus
og
Farmsøytisk institutt
Universitetet i Oslo

Mads Drange

Stiftelsen Antidoping Norge

Olivier Rabin

World Anti-Doping Agency
Montreal, Canada

Francesco Botrè

Laboratorio Antidoping FMSI
Roma

Yvette Dehnes

Norges laboratorium for dopinganalyse
Oslo universitetssykehus

Peter Hemmersbach (f. 1950) er Diplom-Chemiker, dr.rer.nat. og laboratorieleder for Norges laboratorium for dopinganalyse ved Oslo universitetssykehus. Han har en prof II-stilling for legemiddel- og dopinganalyse ved Farmasøytisk institutt, Universitetet i Oslo.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Mads Drange (f. 1981) har en mastergrad i muskelfysiologi fra Norges idrettshøgskole. Han er avdelingsleder for avdeling for toppidrett & utvikling i Antidoping Norge, som driver dopingkontrollprogrammet i norsk idrett.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Olivier Rabin (b. 1965) holds a PhD in pharmacology and toxicology and a degree in biomedical engineering. Since 2002, he occupies the position of Science Director of the World Anti-Doping Agency i Montreal.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Francesco Botrè (b. 1962) has academic degrees in chemistry and in pharmacy, post-doctorate specialization in experimental pharmacology. He is director of the Italian WADA-accredited anti-doping laboratory, professor of advanced methods for the analysis of drugs and metabolites, and of analysis of biopharmaceuticals at the School of Pharmaceutical Chemistry and at the School of Pharmaceutical Biotechnology of the «Sapienza» University of Rome.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Yvette Dehnes (f. 1969) er cand.scient. i analytisk kjemi fra Universitetet i Oslo. Hun er faglig ansvarlig for proteinanalyser ved Norges laboratorium for dopinganalyse, Oslo universitetssykehus.

Ingen oppgitte interessekonflikter.

Litteratur

1. Waaler H, Siem H, Aalen O. Kan vi stole på dopingtestingen? Tidsskr Nor Legeforen 2011; 131: 1760–1.
2. Tribunal arbitral du sport/Court of Arbitration for Sport. CAS 2011/A/2353 Erik Tysse. www.tas-cas.org (7.10.2011).
3. TD2009EPO. Harmonization of the method for the identification of recombinant erythropoietins (i.e. epoetins) and analogues (e.g. darbepoietin and methoxypolyethylene glycol-epoetin beta). www.wada-ama.org/Documents/World_Anti-Doping_Program/WADP-IS-Laboratories/Technical_Documents/WADA_TD2009EPO_Harmonization_of_Method_Identification_Recombinant_Erythropoietins_Analogues_EN.pdf (7.10.2011).

 Engelsk oversettelse av innlegget på www.tidsskriftet.no